

ՇՁԽՄԱՏ

Թեմատիկ պլանավորում

Digitally signed by STEPANYAN ZARUHI
5205770120
Date: 2023.09.10 08:27:42 AMT

2023-2024 ուստարի
III դասարան,
Ճաբաթական՝ 2 ժ
Տարեկան՝ 68 ժ

Շախմատ» առարկայի ուսուցման նպատակն է տարրական դպրոցի սովորողների մոտ խթանել որոնողական գործունեությունը՝ ուղղված փոփոխվող շախմատային իրավիճակներում կողմնորոշվելուն, շախմատային խնդիրների լուծման տարբերակներ գտնելուն, սովորողների կոնվերգենտ և դիվերգենտ, քննադատական, ալգորիթմային և ստեղծագործական մտածողությունը զարգացնելուն:

hh	ԴԱՍ	ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ժամ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ <u>Սովորողը կարողանում է...</u>	ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԱՅԻՆ ՏԵՏՐ
1.	1-2	Մատային դիրքերի ստեղծում	1	Սովորողների մոտ ձևավորել մատային դիրքեր ստեղծելու կարողություն:	Ստեղծել մատային դիրքեր՝ օգտագործելով 3-ից ավելի խաղաքարեր:	Գիրք էջ 4-6 Տեսք էջ 3-4
2.		Մատային դիրքերի ստեղծում	1			
3.	3-4	Թվային գլուխկոտրուկներ	1	Սովորողների մոտ ձևավորել թվային գլուխկոտրուկներ լուծելու կարողություն:	Լուծել թվային գլուխկոտրուկներ՝ համադրելով խաղաքարերի հարվածները:	Գիրք էջ 7-9 Տեսք էջ 5-6
4.		Թվային գլուխկոտրուկներ	1			
5.	5	Սկզբնախաղ	1	Վերհիշել և ամրապնդել	Ներկայացնել և մեկնաբանել սկզբնախաղի հիմունքները:	Գիրք էջ 10-11 Տեսք էջ 7

				սկզբնախաղի հիմունքները:		
6.		Սկզբնախաղ	1			
7.		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ` կիրառել սկզբնախաղի հիմունքները:	
8.	6-7	Դիքի գնահատում	1	Ուսուցանել դիքի գնահատումը:	Գնահատել դիքը ըստ 4 բաղադրիչների:	Գիրք էջ 12-15 Տեսք էջ 8-9
9.		Դիքի գնահատում	1			
10.	8.	Նյութական առավելություն և որակ	1	Ուսուցանել որակի առավելության իրացման ուղիները:	Մեկնաբանում է որակի առավելության իրացման ուղիները:	Գիրք էջ 16-17 Տեսք էջ 10
11.	9.	Նյութական առավելության իրացում	1	Ուսուցանել նյութական առավելության իրացման ուղիները:	Մեկնաբանում է նյութական առավելության իրացման ուղիները:	Գիրք էջ 18 Տեսք էջ 11

12.	10	Մարտավարական հնարք Չոհաբերություն	1	Ձևավորել այլընտրանքային և բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 19 Տեսք էջ 12
13.	11	Մարտավարական հնարք Երկու փղերի զոհաբերություն	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառել մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 20 Տեսք էջ 13
14.	12-13	Մարտավարական հնարք Ճեղքում	1	Ձևավորել այլընտրանքային,	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառել մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 21-23 Տեսք էջ 14-15

15.		Մարտավարական հնարք ճեղքում	1	բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:		
16.	14	Միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները	1	Վերհիշել և ամրապնդել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Ներկայացնել և մեկնաբանել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Գիրք էջ 24 Տեսք էջ 16
17.		Միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները	1	վերջնախաղի հիմունքները:		
18.		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ կիրառել միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	
19.	15	Զինվորային վերջնախաղ՝ քառակուսու կանոնը	1	Ուսուցանել քառակուսու կանոնը: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 25-26 Տեսք էջ 17-18

				խնդիրների լուծմամբ:		
20.	16-17	Չինվորային վերջնախաղ՝ սատարման դաշտեր և քայլի հերթի կարևորությունը	1	Ուսուցանել սատարման դաշտերի և քայլի հերթի կարևորությունը:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 27-30 Տեսք էջ 19-22
21.		Չինվորային վերջնախաղ՝ սատարման դաշտեր և քայլի հերթի կարևորությունը				
22	18	Մարտավարական հնարք Անպաշտպան խաղաքար	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 31-32 Տեսք էջ 23-24
23	19	Մարտավարական հնարք Պաշտպանի վերացում	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 33 Տեսք էջ 25

				մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը:		
24	20-21	Վերջնախաղ մատ թագուհիով	1	Ուսուցանել թագուհիով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել թագուհու և արքայի համագործակցային քայլերը:	Գիրք էջ 34-37 Տեսք էջ 26-27
25		Վերջնախաղ մատ թագուհիով				
26	22	Մարտավարական հնարք Բաց շախ	1	Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 38 Տեսք էջ 28
27	23	Մարտավարական հնարք Բաց հարձակում	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքներ:	Գիրք էջ 39 Տեսք էջ 29

				ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
28	24-25	Մարտավարական հնարք Բաց հարձակման նախապատրաստում	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 40-41 Տեսք էջ 30-31

				հնարքը այլ իրավիճակներում:		
29		Մարտավարական հնարք Բաց հարձակման նախապատրաստում	1			
30	26-27	Չինվորային վերջնախաղ՝ զինվորների մրցավազք	1	Ուսուցանել զինվորային մրցավազք թեման: Ամրապնդել թեմայի իմացությունը խնդիրների լուծմամբ:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել զինվորի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք Էջ 42-46 Տեսք Էջ 32-35
31		Չինվորային վերջնախաղ՝ զինվորների մրցավազք	1			
32		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ կիրառելով խաղի հիմունքները:	
33	28	Խուսափում պատից	1	Վերհիշել և ամրապնդել «պատ»-ը:	Մեկնաբանել պատը, ցույց տալ, թե ինչպես խուսափել «պատ»-ից:	Գիրք Էջ 47-48 Տեսք Էջ 36

34		Նախագծային աշխատանքի ներկայացում	1	Ձևավորել թիմային աշխատանքի կատարման հմտություններ, համագործակցային հմտություններ	Կատարել իրեն հանձնարարված աշխատանքը, համագործակցել խմբի մյուս անդամների հետ:	
35	29	Մատ մեկ նավակով	1	Ուսուցանել նավակով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել նավակի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի ուղիները:	Գիրք էջ 49-51 Տեսք էջ 37
36	30-31	Մատ երկու փղով	1	Ուսուցանել երկու փղով մատի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել երկու փղի և արքայի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի ուղիները:	Գիրք էջ 52-55 Տեսք էջ 38-40
37		Մատ երկու փղով				
38	32-33	Շախմատային մանրաքանդակներ	1	Ձևավորել գեղագիտական ճաշակ	Մեկնաբանել սխալները, գտնել և ցույց տալ լավագույն քայլերը:	Գիրք էջ 56-58 Տեսք էջ 41-42
39		Շախմատային մանրաքանդակներ	1	սովորողների մոտ, ամրապնդել սկզբնախաղային գիտելիքները		
40	34-35	Երկքայլանի մատային խնդիրներ	1	Ամրապնդել շախ, մատ, պատ թեմաները՝ երկքայլանի խնդիրների լուծմամբ	Լուծել երկքայլանի խնդիրներ:	Գիրք էջ 59-62 Տեսք էջ 43-44
41		Երկքայլանի մատային խնդիրներ	1	երկքայլանի խնդիրների լուծմամբ		
42	36.	Ռազմավարություն. Ծրագիր (պլան)	1	Ուսուցանել ծրագիր (պլան) կազմելու առանձնահատկությունները:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ծրագիր (պլանը), ներկայացնել այն:	Գիրք էջ 63 Տեսք էջ 45
43		Ռազմավարություն. Ծրագիր (պլան)	1	Քննարկումների միջոցով ձևավորել		

				<p>պլանավորելու հմտություն սովորողների մոտ: Ձևավորել պզորիթմային մտածողություն:</p>		
44	37.	Ռազմավարություն Խաղաքարերի վերադասավորումներ	1	<p>Ուսուցանել վերադասավորումներ (մանևր) թեման: Ամրապնդել պլանավորումը:</p>	<p>Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Մեկնաբանել ծրագիրը (պլանը) և վերադասավորումը, ներկայացնել այն:</p>	<p>Գիրք Էջ 64-65 Տեսք Էջ 46-47</p>
45	38.	Մարտավարական հնարք Կրկնակի շախ	1	<p>Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:</p>	<p>Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:</p>	<p>Գիրք Էջ 66-67 Տեսք Էջ 48</p>
46		Գործնական խաղ				

47.	39-41	Վերջնախաղ թագուհին զինվորի դեմ	1	Ուսուցանել թագուհին զինվորի դեմ	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել թագուհու և արքայի, զինվորի և արքայիհամագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հատթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 68-73 Տեսք էջ 49-52
48		Վերջնախաղ թագուհին զինվորի դեմ	վերջնախաղերի տեխնիկան:			
49		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել պլանավորելու և խաղաքարերը վերադասավորելու կարողությունները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ: Կիրառել պլանավորելու և խաղաքարերը վերադասավորելու գիտելիքները:	
50	42	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում արքայի վրա	1	Ուսուցանել գրոհի կազմակերպման ուղիները:	Գնահատել դիրքը, կազմել գրոհի պլան, մեկնաբանել այն:	Գիրք էջ 74 Տեսք էջ 53
51	43	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում թույլ դաշտերով	1	Ուսուցանել թույլ դաշտերից օգտվելու տեխնիկան:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ թույլ դաշտերը, դրանք օգտագործելու ուղիները:	Գիրք էջ 75 Տեսք էջ 54
52	44	Ռազմավարություն Գրոհի կազմակերպում բաց գծերով	1	Ուսուցանել բաց գծերից օգտվելու տեխնիկան:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ բաց գծերը, դրանք օգտագործելու ուղիները:	Գիրք էջ 76-77 Տեսք էջ 55
53		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս-մրցույթ գործնական թիմային խաղով, խաղի ընթացքում	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ: Կիրառել պլանավորելու և գրոհելու գիտելիքները:	

				ամրապնդել գրոհելու կարողությունները:		
54	45.	Զինվորային վերջնախաղ՝ կրկնակի սպառնալիք արքայով	1	Ուսուցանել կրկնակի սպառնալիք արքայով թեմայի տեխնիկան:	Պլանավորել, ցուցադրել և մեկնաբանել արքայի և զինվորի համագործակցային քայլերը, որոնել և գտնել հաղթանակի և ոչ-ոքիի ուղիները:	Գիրք էջ 78-79 Տեսք էջ 56
55	46	Մարտավարական հնարք Կապ	1	Ամրապնդել «կապ» հնարքը ստեղծելու հմտություն	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 80-81 Տեսք էջ 57
56	47.	Մարտավարական հնարք Ինքնագոհ նավակ	1	Զևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Զևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 82-83 Տեսք էջ 58

57		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս- մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Մաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել սխալները վերացնելու հնարավոր ուղիները:	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ՝ պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	
58	48.	Ռազմավարություն Պաշտպանություն	1	Ուսուցանել պաշտպանվելու երկու միջոցները:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը: Ցույց տալ պաշտպանվելու ուղիները:	Գիրք Էջ 84-85 Տեսք Էջ 59
59		Գործնական խաղ	1			
60	49.	Մարտավարական հնարք Թունավոր զինվոր	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք Էջ 86 Տեսք Էջ 60

				մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:		
61	50.	Մարտավարական հնարք. Ջրաղաց	1	Ձևավորել այլընտրանքային, բազմատարբերակ ային մտածողություն սովորողների մոտ: Օգտագործելով դիրքի գնահատումը՝ սովորողների միջոցով բացահայտել մարտավարական հնարքը: Ձևավորել հմտություն կիրառելու մարտավարական հնարքը այլ իրավիճակներում:	Գնահատել և վերլուծել դիրքը, որոնել և գտնել այլընտրանքային ուղիներ՝ կիրառելով մարտավարական հնարքը:	Գիրք էջ 87-88 Տեսք էջ 61
62		Նախագծային աշխատանքի ներկայացում	1	Ձևավորել թիմային աշխատանքի կատարման հմտություններ,	Կատարել իրեն հանձնարարված աշխատանքը, համագործակցել խմբի մյուս անդամների հետ:	

				համագործակցայի նն հնտություններ		
63	51-52	Երկրայլանի խնդիր- գլոխկոտրուկներ	1	Ամրապնդել շախ, մատ, պատ թեմաները` երկրայլանի խնդիրների լուծմամբ	Լուծել խնդիրներ, մտքում մտապահելով փոփոխվող դիրքը:	Գիրք Էջ 89-91 Տետր Էջ 62-65
64		Երկրայլանի խնդիր- գլոխկոտրուկներ				
65	53	Դիրքերի համեմատում	1	Ձևավորել մտապահելու կարողություն, մտքում գործողություններ կատարելու կարողություն	Գտնել դիրքերի տարբերությունները:	Գիրք Էջ 92-93 Տետր Էջ 66-67
66	54.	Շախմատի աշխարհի չեմպիոններ	1	Ներկայա ցնել շախմատի աշխարհի չեմպիոններին:	Թվարկել աշխարհի չեմպիոններին: Պատմել հետաքրքիր դրվագներ նրանց մասին:	Գիրք Էջ 94-97 Տետր Էջ 68-69
67		Գործնական խաղ	1	Անցկացնել Դաս- մրցույթ գործնական խաղով, խաղի ընթացքում ամրապնդել սկզբնախաղի, միջնախաղի և վերջնախաղի հիմունքները: Սաների միջոցով վերլուծել խաղերը: Քննարկել սխալները	Վարել ազնիվ, գրագետ խաղ` պահպանելով խաղի հիմունքները: Մեկնաբանել սեփական և հակառակորդի սխալները:	

				վերացնելու հնարավոր ուղիները:		
68		Ամփոփում	1			